

færdiggjort. Det forekommer mig nemlig at være en billig Forbring til enhver Bygningslov, at den ikke blot skal gaa ud paa at sikre Bygningerne for Brandfare, men ogsaa sørge for, at Bygningerne blive indrettede saaledes, at de kunne behøves af Folk uden Skade for Liv og Sundhed. Dette sidste Hensyn er aldeles labet upaaagtet i den gjældende Bygningslov for Landet og er til dels ogsaa meget svagt taget i Betragtning ved Bygningsloven for Kjøbstæderne og til dels ogsaa for Kjøbenhavn. Grunden dertil er egentlig den, at der i Befolkningen er en meget ringe Interesse for at tilveiebringe gode Sundhedsbetingelser, og det ligger til dels deri, at, medens vort Brandforsikringsvæsen er indrettet paa den fulkomne Maade med en ansvarlig Minister i Epidemien (Justitsministeren: Neil) — jeg veed ikke rettere, end at Brandforsikringsvæsenet forterer under Justitsministeriet, og at dette har en Departementschef i Ministeriet som Tilforordnet i Kjøbstædbygningernes Brandforsikrings Bestyrelsesraad og Formand for dette, og som Formand for Landbygningers Brandforsikrings Bestyrelsesraad — medens det altsaa har et Bestyrelsesraad for hver af disse Foreninger med Repræsentanter for de forskjellige Dele af Landet, med Brandinspektører, Taxationsmænd, kort sagt et overordentligt stort Apparat, saa er Sundhedsvæsenets Ordning endnu ganske den samme som i Kancelliets gode Læder, med et Sundhedskollegium, der har den egentlige administrative Del af Forretningerne ialtfald hvad Sundhedspleien angaar. Det er altsaa naturligt, at imedens der fra det nye omtalte store Apparat udgaar særdeles megen Visdom og særdeles fortræffelige Forslag, saa hører man ikke Noget fra den anden Side, men de Forslag, som saaledes fremkomme fra dette store Apparat, maa naturligvis — dette fremsætter jeg ikke som nogenstomhelst Anke — gaa i den ensidige Retning blot at spare Brandforsikringsforeningerne for at udbetale Brandskadeerstatning. Derfor have de forskjellige Justitsministre i en lang Række af Aar omfattet vort Brandvæsen med stor Interesse, og idetmindste i den Tid, hvori jeg har været Medlem af Landsthinget — og det er ikke saa faa Aar — have vi hørt et Utal af Love om Brandvæsenet til Forhandling, hvilke Love ogsaa ere komne ud, men i alle disse Love er der ikke Spor af Hensyn til, at der er Andet at tage i Betragtning end blot det, saavidt muligt at skaffe Brandforsikringsforeningerne fritagne for at udrede Brandskadeerstatning. Nu er det jo vitterligt, at der ikke blot i Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne men ogsaa paa Landet findes en Masse af Boliger, hvor alle de allersimpelste Betingelser, for at Mennesker kunne leve sundt i dem, mangle, og hvad vilde da være naturligere, end at man, naar man tog Bygningsbestemmelserne for, søgte deri at indføre nogle af de tarveligste Bestemmelser, som vilde

behøves for at tilveiebringe dog nogle beboelige Stæder, naar saadanne paany skulle opføres? Da jeg veed, at, naar man vil stille Forbringere paa dette Gebet, maa de være ganske overordentlig bestedne for at finde nogetstomhelst Behør, skal jeg indskrænke mig til den Hensigt til et eventuelt Udvalg, om der ikke skulde kunne puttes ind i denne Lov, naar den bliver kodificeret med tidligere Bestemmelser, at der ikke i nyopsførte Boliger eller Værelser, som ere indrettede til Behøelse, maa anbringes Lergulv og dernæst, at der i ethvert Hus, hvad enten det er stort eller lille, skal være et vist Kvadraturum benyttet til Vinduer, og at disse skulle være til at lukke op. Dette er jo ikke nogen overordentlig stor Foranstaltning, men den vilde dog tilveiebringe nogen Forbedring i den nuværende Tilstand. Mangfoldige Huse ere jo saaledes indrettede, at der blot er et Stykke Glas i et rundt Hul, som giver hele Lyset i Stuen, men som ikke er til at lukke op. Det forekommer mig ligeledes, at det vilde være ønskeligt, at der blev fastsat en vis Høide for de Rum, som ere bestemt til Behøelse. Selv om man vilde indskrænke sig til at sætte et Minimum af denne Høide til $3\frac{1}{2}$ Alen, saaledes som den er bestemt i Bygningsloven for Kjøbstæderne, vilde allerede derved være vundet Noget; men de ærede Herrer, som faae Sæde i Udvalget, ville naturligvis kunne vide mange andre Ting, som det virkelig er høist paatrængende nødvendigt at faae indrettet paa Landet. Der er rundt omkring i den senere Tid indrettet navnlig Landøkonomibygninger, som ere i høi Grad tidssvarende. Jeg har selv paa mindre Eiendomme set store, deilige Stalde til Orer, til Geste og særlig til Svin, med ypperlig Ventilation, luftige, lyse Haller og renlige i den høieste Grad, og ved Siden deraf Rum, der mangle baade Lys og Luft, indrettede til Oppasjerne, til Tjenestefolkene, som naturligvis i høi Grad maatte misunde Svinene deres fortræffelige Lokaler, som de havde ved Siden af, og hvor de havde en ganske anderledes Komfort end Menneskene. Dette ligger i, at det egentlig kun er de Forandringer, som direkte bringe Landmanden Pengesfordel, der tages Hensyn til ved disse Landøkonomibygninger, og derfor vil jeg lægge et godt Ord ind for Menneskene, at de ligesom Dyrene efterhaanden kunne faae bedre indrettede Rum til Behøelse end dem, de nu have. Jeg skal iøvrigt nærmest indskrænke mig til denne korte Bemærkning og kun tilføie, at jeg er af den Mening, at den væsentligste Paragraf i hele denne Lov er § 1. Den tilsigter at sikre Menneskeliv og tillige ogsaa, at Kreaturer ikke indebrænde, og jeg vilde meget gjerne gaa med den ærede Landsthingsmand fra Søllinge til, at Lidsfriisten, inden hvilken denne Foranstaltning skulde gennemføres, indskrænktes. Det forekommer mig, at Enhver, som vil stemme for, at Lidsfriisten i denne Henseende forlænges, paadrager sig Ansvar for, naar Menne-